

Інформаційний бюлетень
«ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ»
52 тиждень
(26.12.2022–01.01.2023)

Дата випуску:
03.01.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

**ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я**

Висновки за 52 тиждень 2022 року по Україні:

- інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із новою коронавірусною інфекцією, становить 325,7 на 100 000 населення, що на 32,6% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 3,5% менше показника минулого тижня;
- відбувається незначне зниження інтенсивності епідемічного процесу, про що свідчить зменшення темпів захворюваності на ГРВІ серед дітей до 17 років — на 4,2%, а серед дорослих — на 2,7%;
- міграційні процеси зумовлюють високу щільність населення в західних областях України, що не притаманно для цих регіонів і спричиняє низьку та середню епідемічну активність респіраторної групи інфекцій;
- зареєстровано 248 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 378,4 на 100 000 населення, та 201 пацієнта, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 5,6%, що на 24,3% менше порівняно з минулим тижнем;
- за результатами лабораторних досліджень зразків матеріалів від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ визначено віруси грипу, SARS-CoV-2, риновіруси та RS-віруси;
- у системі рутинного епіднагляду циркуляцію вірусів грипу зареєстровано в 19 (76%) областях України, що свідчить про значне географічне поширення вірусів грипу;
- летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано;
- за тиждень проти грипу щеплено 16 445 осіб.

Висновки з початку сезону по Україні:

- із 3 жовтня 2022 року до 1 січня 2023-го перехворіло 1 460 137 (3,6%) осіб, що на 54,4% менше показника за аналогічний період сезону 2021–2022 років;
- ситуація лишається типовою та схожа на попередній тиждень, епідпоріг захворюваності на ГРВІ перевищено у Волинській, Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Рівненській, Тернопільській, Черкаській та Чернівецькій областях;
- зареєстровано 2 418 пацієнтів із ГПЗ, серед них у 675 осіб узято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами дослідження в 308 (46,2%) випадках отримано позитивні результати — визначено віруси SARS-CoV-2, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси;
- зареєстровано 2 239 пацієнтів із ТГРІ, у яких для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій узято 843 зразки матеріалів, у 378 (45,2%) випадках отримано позитивні результати — визначено віруси грипу, а також SARS-CoV-2, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси;
- з початку сезону зареєстровано три летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР;
- з початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 105 781 людину, або 0,8% від загальної кількості осіб у групах ризику.

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 50 тиждень 2022 року з-поміж 24 країн Європи, які беруть участь у європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), у Німеччині (Гессен) та Ізраїлі зареєстровано низький рівень надлишкової смертності з усіх причин. Водночас в Австрії, Данії, Естонії, Іспанії, Італії, Португалії, Швейцарії та Швеції зафіксовано помірний, а у Франції — високий рівень надлишкової смертності, що може бути пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 і одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 1).

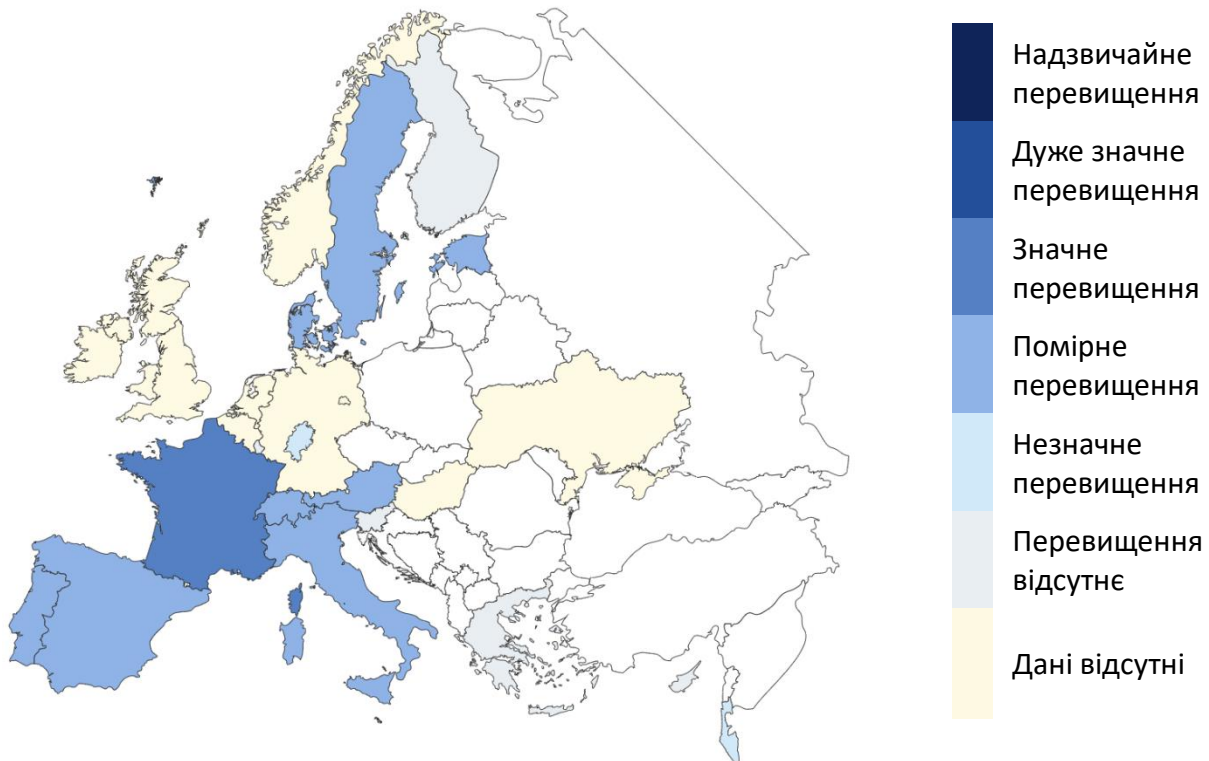

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 50 тиждень 2022 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Інформацію за 52 тиждень 2022 року підготовлено за доступними даними від закладів охорони здоров'я України, крім Луганської та Херсонської областей.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 138 333 особи, із них 74 074 (53,5%) — діти віком до 17 років, що на 3,1% менше показника минулого тижня. Інтенсивний показник захворюваності² — 325,7 на 100 000 населення, що на 32,6% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 3,5% менше показника минулого тижня (рис. 2). У структурі захворюваності кількість дітей віком до 17 років становить 53,2%, що типово для цієї пори року, найбільш уражено вікову групу 5–14 років (переважно організовані діти) — 29,5%.

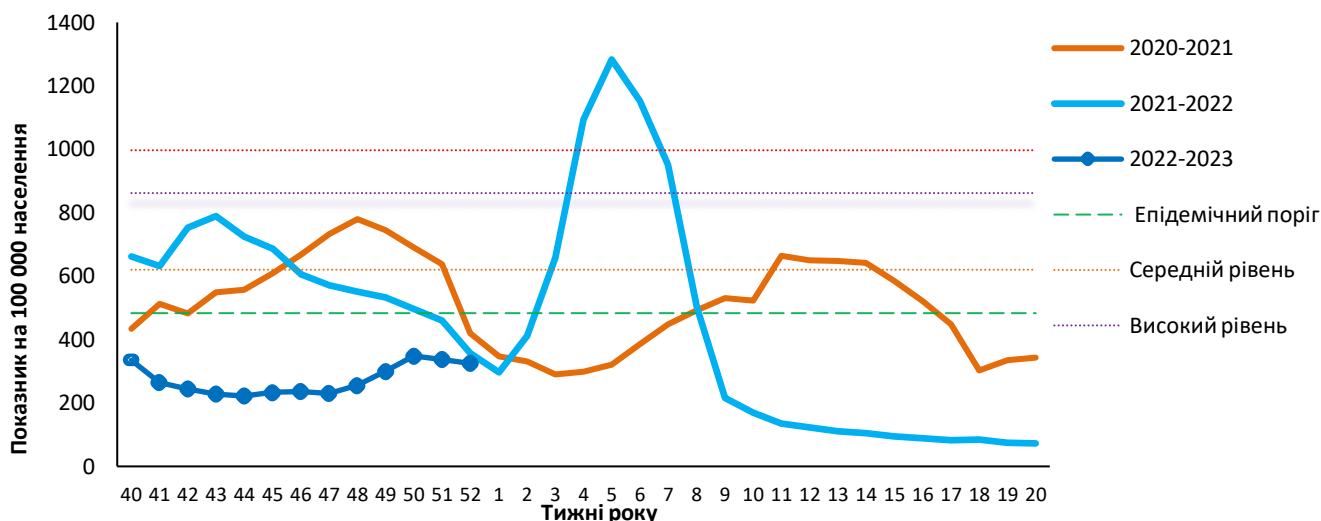

Рис. 2. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 52 тиждень 2022 року

Найвища епідемічна активність — у західній частині України (рис. 3). Зокрема, у Тернопільській області зареєстровано високий рівень епідемічної активності грипу та ГРВІ, а у Волинській, Рівненській та Чернівецькій областях — середній. У Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській та Черкаській областях — низький рівень. В інших регіонах України залишається неепідемічний рівень епідемічної активності.

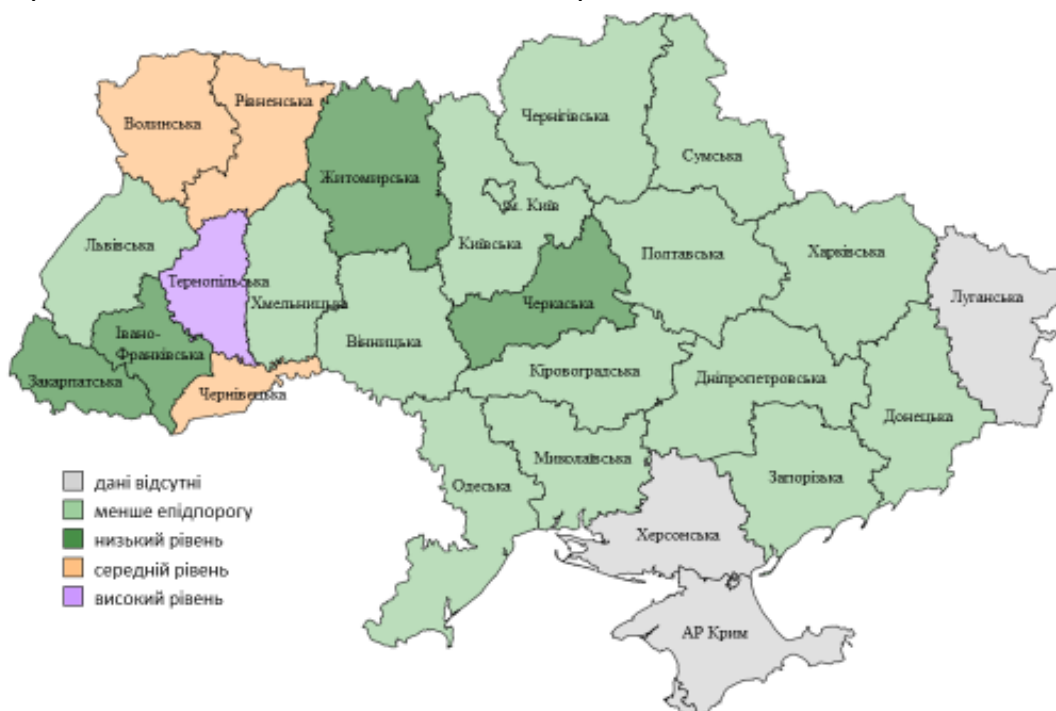

Рис. 3. Епідемічна активність ГРВІ, Україна, 52 тиждень 2022 року

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ зареєстровано циркуляцію вірусів грипу в 19 (76%) областях України (табл. 1). Під час дослідження зразків матеріалів від 2 612 пацієнтів визначено віруси грипу в 973 (37,3%) випадках, що на рівні минулого тижня. У 366 (7,5%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2 — це на 69,8% нижче показників минулого тижня. У 5,0% випадків знайдено інші віруси респіраторної групи інфекцій.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 16 445 осіб.

З початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 105 781 особу, зокрема 68 544 (64,8%) — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 4).

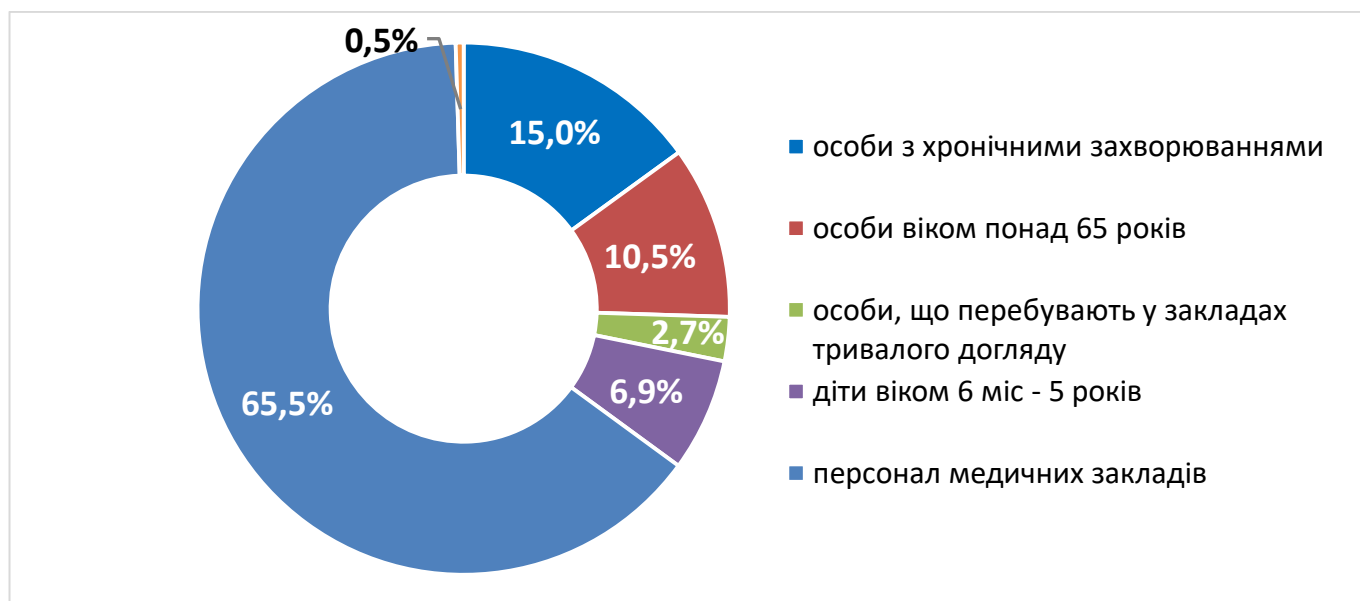

Рис. 4. Групи ризику, які отримали щеплення проти грипу станом на 52 тиждень 2022 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро та Харків, південь — Запоріжжя та Одеса, захід — Львів, Рівне та Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 52 тижня 2022 року зареєстровано 248 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становила 298,2 на 100 000, серед дітей віком до 17 років — 643,0 на 100 000. З-поміж 248 пацієнтів із ГПЗ у 77 (31,0%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 77 зразків матеріалів у 34 (44,2%) випадках отримано позитивні результати, зокрема в Києві у двох пацієнтів виявлено одночасно SARS-CoV-2 і риновіруси. У 36 (46,8%) випадках отримано негативні результати, в роботі залишилися 7 (9,1%) зразків матеріалів (табл. 2, 3).

З початку епідемічного сезону з-поміж 2 418 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 675 (27,9%) осіб (табл. 4), у 308 (46,2%) випадках отримано позитивні результати, що більше показника минулого тижня на 1,8% (рис. 5).

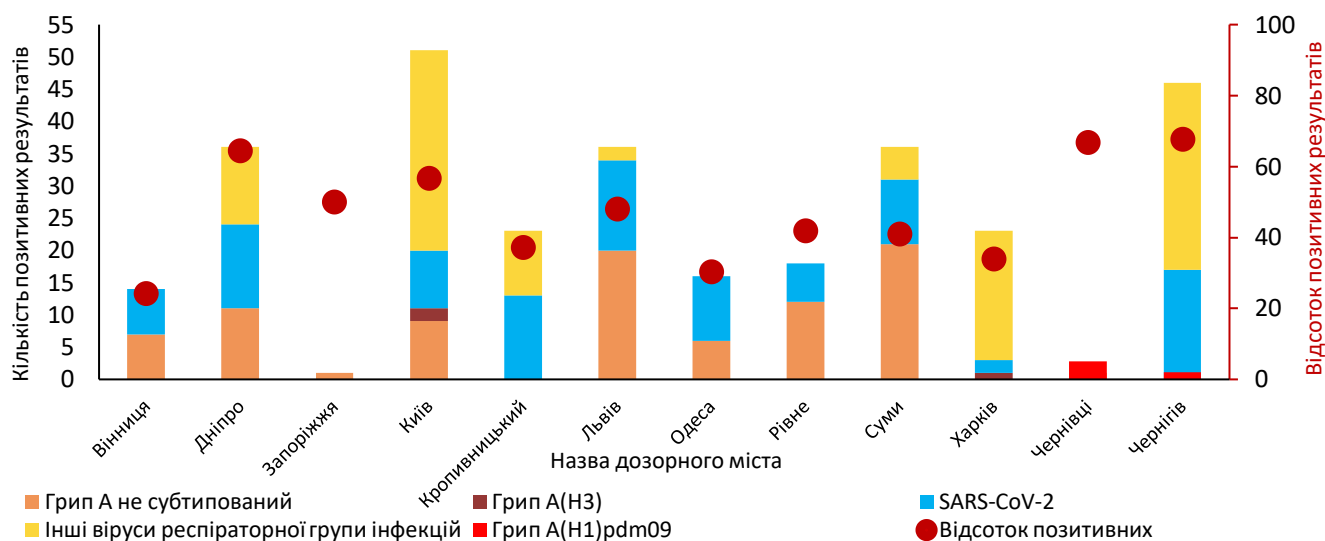

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023 (станом на 52 тиждень 2022 року)

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітної тижня зареєстровано 201 пацієнта, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 64 (31,8%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 5,6%, що на 24,3% менше минулого тижня. З-поміж 201 випадку ТГРІ у 81 (40,3%) пацієнта було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 75 зразків матеріалів у 49 (60,5%) випадках отримано позитивні результати. У 26 (32,1%) випадках отримано негативні результати, в роботі залишилися 6 (7,4%) зразків матеріалів (табл. 2, 5).

З початку епідемічного сезону з-поміж 2 239 пацієнтів із ТГРІ лабораторно досліджено 837 (37,4%) зразків матеріалів, отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 378 (45,2%) випадках (табл. 6), що на 4,2% більше минулого тижня (рис. 6).

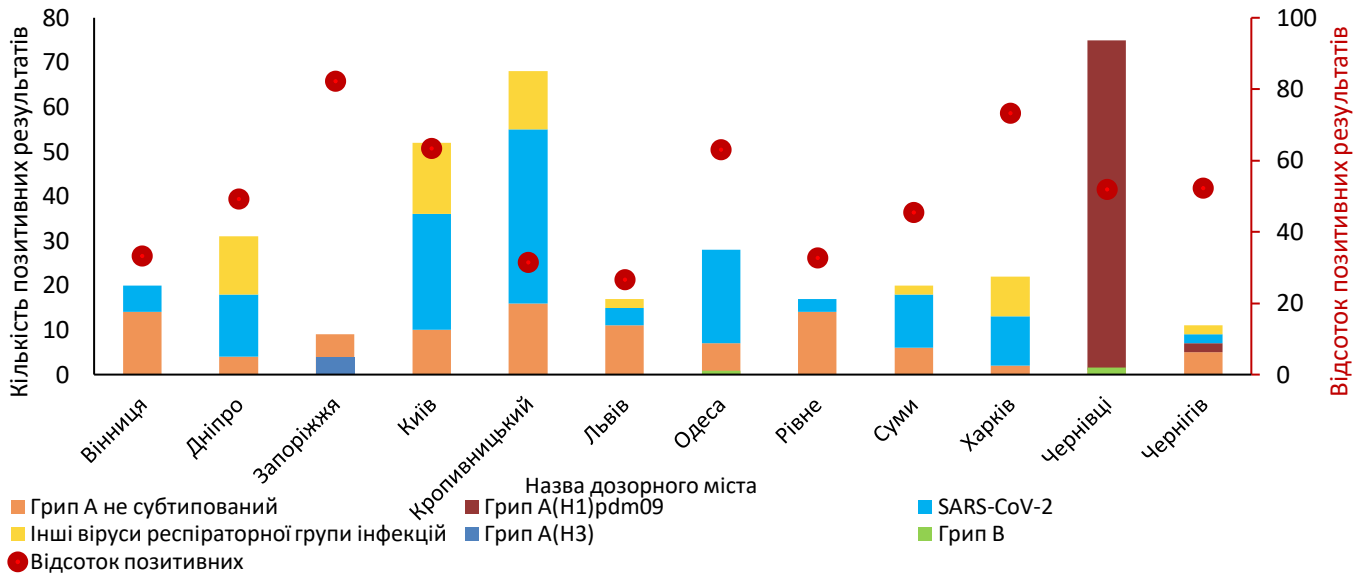

Рис. 6. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ й частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023 (станом на 52 тиждень 2022 року)

Таблиця 1. Лабораторна діагностика методом ПЛР у системі рутинного епіднагляду за 52 тиждень 2022 року

	Україна	Вінницька	Волинська	Дніпропетровська	Донецька	Житомирська	Закарпатська	Запорізька	Ів.-Франківська	Київська	Кіровоградська	Луганська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Полтавська	Рівненська	Сумська	Тернопільська	Харківська	Херсонська	Хмельницька	Черкаська	Чернівецька	Чернігівська	м. Київ
Кількість обстежених на грип осіб																										
Грип А не субтипований	2 551		188	99		131		179	31	51	353		243	6	136	61	164	610		23		50	93	18	80	35
0–4 роки	129		26	5		23		1	4	1			9		6		11	24				1	9	9		
5–14 років	184		34	8		24			3	1	6		5		12		9	59		1		2	9	9	2	
15–17 років	35		6	1		1			1	2	1				10		1	6					6			
18–29 років	147		12	4		4		2	7	5	14		12	1	8	10	18	36					3		4	7
30–64 роки	363		31	11		16		25	11	10	15		33	3	16	19	34	83		1		5	13		13	24
65 років і старше	80		6	2		8		2	5		7		7			2	9	22					3		3	4
Грип А(H1)pdm09	2 551		188	99		131		179	31	51	353		243	6	136	61	164	610		23		50	93	18	80	35
0–4 роки																										
5–14 років																										
15–17 років																										
18–29 років																										
30–64 роки	2							2																		
65 років і старше																										
Грип А(H3)	2 551		188	99		131		179	31	51	353		243	6	136	61	164	610		23		50	93	18	80	35
0–4 роки	5		3																	2						
5–14 років	3							3																		
15–17 років																										
18–29 років	6		2					4																		
30–64 роки	9		3					6																		
65 років і старше	2							2																		
Грип В	2 551		188	99		131		179	31	51	353		243	6	136	61	164	610		23		50	93	18	80	35
0–4 роки	1												1													
5–14 років																										

15–17 років																										
18–29 років																										
30–64 роки	7				2						2			3												
65 років і старше																										
Кількість осіб, обстежених на інші респіраторні віруси																										
Парагрип	4 868		188	99		500		197	1 016	402	353		243	6	121	61	164	610		317		365	93	28	80	25
0–4 роки	4				2										2											
5–14 років	1																						1			
15–17 років																										
18–29 років	1							1																		
30–64 роки	4										1															3
65 років і старше	3							1							1								1			
Аденовірус	4 868		188	99		500		197	1 016	402	353		243	6	121	61	164	610		317		365	93	28	80	25
0–4 роки	14				5										1								2	6		
5–14 років	10				6																			4		
15–17 років																										
18–29 років	7			1		4		1																1		
30–64 роки	12					1		1			1			1		2								5		1
65 років і старше																										
РС-вірус	4 868		188	99		500		197	1 016	402	353		243	6	121	61	164	610		317		365	93	28	80	25
0–4 роки	25		6	1											2		1	6		1		3	3	1	1	
5–14 років	11					1					1			1				2		3			2			1
15–17 років																										
18–29 років	5		1												1			1					1	1		
30–64 роки	19		3	3						1					2	1	2	4		1			1		1	
65 років і старше	5														1	1	1	1						1		
Риновірус	4 868		188	99		500		197	1 016	402	353		243	6	121	61	164	610		317		365	93	28	80	25
0–4 роки	14			2		1									3								4	1	3	
5–14 років	8														2								4	1		1
15–17 років	1																						1			
18–29 років	9			2		2		1			1					2										1
30–64 роки	34					1		14			3				3	4							4		2	3
65 років і старше	5							3															1		1	

Бокавірус	4 868		188	99		500		197	1 016	402	353		243	6	121	61	164	610		317		365	93	28	80	25
0–4 роки																										
5–14 років																										
15–17 років																										
18–29 років																										
30–64 роки																										
65 років і старше																										
Коронавірус	4 868		188	99		500		197	1 016	402	353		243	6	121	61	164	610		317		365	93	28	80	25
0–4 роки																										
5–14 років																										
15–17 років																										
18–29 років																										
30–64 роки	1							1																		
65 років і старше																										
Метапневмовірус	4 868		188	99		500		197	1 016	402	353		243	6	121	61	164	610		317		365	93	28	80	25
0–4 роки	13					3									3								1	3	3	
5–14 років	8					2				1					1								3	1		
15–17 років	2														1									1		
18–29 років	6					1				1						1							1			2
30–64 роки	12									4					1										2	5
65 років і старше	7					1				1													1		1	3
SARS-CoV-2	4 868		188	99		500		197	1 016	402	353		243	6	121	61	164	610		317		365	93	28	80	25
0–4 роки	15					1		1		1			1		2			2		3		4				
5–14 років	11			1				1	2						1		1	3		1						1
15–17 років	1			1																						
18–29 років	41					1		1	15	2			2		3	1	1	6		5		2				2
30–64 роки	163			7		3		19	43	10			11	1	9	8	2	13		21		12			2	2
65 років і старше	135			2		6		7	30	27			6		2		1	22		13		16	1		2	

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 52 тиждень 2022 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	70	75	145	667	837	1 504
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	35 (50,0)	49 (65,3)	84 (57,9)	308 (46,2)	378 (45,2)	686 (45,6)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	23 (65,7)	44 (89,8)	67 (79,8)	98 (31,8)	183 (48,4)	281 (41,0)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	23 (100,0)	43 (97,7)	66 (98,5)	98 (100,0)	180 (98,4)	278 (98,9)
А(Н1)pdм09	5	9	14	7	76	83
А(Н3)	0	5	5	3	5	8
А не субтиповані	18	29	47	88	99	187
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0 (0,0)	1 (2,3)	1 (1,5)	0 (0,0)	3 (1,6)	3 (1,1)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	12 (34,3)	5 (10,2)	17 (20,2)	210 (68,2)	195 (51,6)	405 (59,0)
Парагрип	0	0	0	15	8	23
Аденовіруси	0	0	0	3	1	4
RS-віруси	4	1	5	20	16	36
Риновіруси	2	0	2	38	20	58
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	0	0	33	12	45
SARS-CoV-2	6	4	10	101	138	239

Таблиця 3. Дозорний вірусологічний нагляд за ГПЗ в системі дозорного епіднагляду за 52 тиждень 2022 року

	Взято зразків матеріалів	Грип А не субтипований	Грип А (H1) pdm09	Грип А (H3)	Грип В	SARS-CoV-2	Інші віруси респіраторної групи інфекцій	Парагрип	Аденовіруси	RS-віруси	Риновіруси	Бокавіруси	Коронавіруси	Метапневмовіруси	Негативні	В роботі	Відсоток позитивних
Вінниця	6	2					0								4		33,3
Дніпро	11	9					0								2		81,8
Запоріжжя	1	1					0								0		100,0
Київ*	9	4				3	2				2				0	1	100,0
Кропивницький	0						0								0		0
Львів	7	1				1	0								5		28,6
Одеса	4						0								0	4	0,0
Рівне	3						0								3		0,0
Суми	9	1				2	0								6		33,3
Харків	12						4			4					8		33,3
Чернівці	3		3				0								0		100,0
Чернігів	12		2				0								8	2	16,7
Всього	77	18	5	0	0	6	6	0	0	4	2	0	0	0	36	7	45,5

* У м. Київ у двох пацієнтів виявлено одночасно SARS-CoV-2 і риновіруси.

Таблиця 4. Дозорний вірусологічний нагляд за ГПЗ в системі дозорного епіднагляду з початку сезону 2022–2023 років

	Взято зразків матеріалів	Грип А не субтипований	Грип А(H1)pdm09	Грип А(H3)	Грип В	SARS-CoV-2	Всього Інші віруси респіраторної групи інфекцій	Парагрип	Аденовіруси	RS-віруси	Риновіруси	Бокавіруси	Коронавіруси	Металневмовіруси	Негативні	В роботі	Відсоток позитивних
Вінниця	58	7	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	45	0	24,1
Дніпро	56	11	0	0	0	13	12	4	0	0	8	0	0	0	24	1	64,3
Запоріжжя	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	50,0
Київ	90	9	0	2	0	9	31	4	2	0	12	0	0	13	37	1	56,7
Кропивницький	62	0	0	0	0	13	10	4	0	1	4	0	0	1	38	0	37,1
Львів	75	20	0	0	0	14	2	0	0	0	0	0	0	2	41	0	48,0
Одеса	53	6	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	32	4	30,2
Рівне	43	12	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	41,9
Суми	88	21	0	0	0	10	5	1	0	0	1	0	0	3	51	0	40,9
Харків	68	0	0	1	0	2	20	0	0	19	1	0	0	0	45	0	33,8
Чернівці	9	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	66,7
Чернігів	71	0	2	0	0	17	29	2	1	0	12	0	0	14	21	2	67,6
Всього	675	88	7	3	0	101	109	15	3	20	38	0	0	33	364	8	45,6

Таблиця 5. Дозорний вірусологічний нагляд за ТГРІ в системі дозорного епіднагляду, 52 тиждень 2022 року

	Взято зразків матеріалів	Грип А не субтипований	Грип А(Н1)pdm09	Грип А(Н3)	Грип В	SARS-CoV-2	Всього Інші віруси респіраторної групи інфекцій	Парагрип	Аденовіруси	RS-віруси	Риновіруси	Бокавіруси	Коронавіруси	Метапневмовіруси	Негативні	В роботі	Відсоток позитивних
Вінниця	9	4				2	0								3		9
Дніпро	5	1					0								4		5
Запоріжжя	8	2		5			0								1		8
Київ	10	5					0								2	3	10
Кропивницький	9	3					0								6		9
Львів	5	2					0								3		5
Одеса	5	3				1	0								0	1	5
Рівне	5	4					0								1		5
Суми	6	3				1	0								2		6
Харків	5	2					1			1					2		5
Чернівці	10		9		1		0								0		10
Чернігів	4						0								2	2	4
Всього	81	29	9	5	1	4	1	0	0	1	0	0	0	0	26	6	81

Таблиця 6. Дозорний вірусологічний нагляд за ТГРІ в системі дозорного епіднагляду з початку сезону 2022–2023 років

	Взято зразків матеріалів	Грип А не субтипований	Грип А(H1)pdm09	Грип А(H3)	Грип В	SARS-CoV-2	Всього Інші віруси респіраторної групи інфекцій	Парагрип	Аденовіруси	RS-віруси	Риновіруси	Бокавіруси	Коронавіруси	Метапневмовіруси	Негативні	В роботі	Відсоток позитивних
Вінниця	60	14	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	41	0	33,3
Дніпро	63	4	0	0	0	14	13	3	0	2	8	0	0	0	39	0	49,2
Запоріжжя	17	9	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	82,4
Київ	82	10	0	0	0	26	16	3	1	0	5	0	0	7	27	3	63,4
Кропивницький	216	16	0	0	0	39	13	1	0	5	3	0	0	4	160	0	31,5
Львів	64	11	0	0	0	4	2	0	0	1	1	0	0	0	48	0	26,6
Одеса	46	7	0	0	1	21	0	0	0	0	0	0	0	0	16	1	63,0
Рівне	52	14	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	32,7
Суми	44	6	0	0	0	12	2	0	0	0	1	0	0	1	24	0	45,5
Харків	30	2	0	0	0	11	9	0	0	8	1	0	0	0	9	0	73,3
Чернівці	148	1	74	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	68	0	52,0
Чернігів	21	5	2	0	0	2	2	1	0	0	1	0	0	0	8	2	52,4
Всього	843	99	76	5	3	138	57	8	1	16	20	0	0	12	479	6	44,8